UJDONSÁGOK.

☛ *Boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk lapunk előfizetőinek, munkatársainknak s jó barátainknak.*

— **Személyi hír.** Báró Feilitzsch Berthold főispán úr ő méltósága e hó 20-án két heti időtartamra Budapestre utazott.

— **Konfirmácio a helybeli evang. templomban.** Tegnap, szombaton délután nagy számú közönség jelenlétében folyt le a helybeli ev. központi iskola disztermében az ez idei ev. konfirmandosoknak a hittanvizsgája s holnap, azaz pünkösd hétfőjén d. e. 9 órakor lesz ezeknek az evangelikus templomban a konfirmációja, mely alkalommal Paulik János e. igazgató-lelkész tartja a felavató beszédet s a két lelkész aztán a növendékeket, számszerint 252-őt, megáldja s nékik az első úrvacsorát kiszolgáltatja. Az urvacsorában a konfirmandusok után a szülők s más felnőtt tagjai is az egyháznak részt vehetnek. Az istentisztelet után a központi iskola disztermében a szorgalmasabb növendékek között konfirmációi emlékkönyveket osztanak ki a gyülekezet lelkészei.

— **Májerszky Béla** polgármester, a rendezett tanácsu városok polgármestereinek a mult napokban Budapesten tartott gyülésén szintén részt vett, s az a megtiszteltetés érte, hogy a gyűlés fölkérésére a polgármesterek deputációját ő vezette a miniszterelnök elé s tolmácsolta ott a rendezett tanácsu városok összegyűlt képviselőinek kifejezésre jutott óhajtását.

— **Gally Lajost,** a nyiregyházi ág. hitv. evangelikus főgimnázium jeles tornatanárát a budapesti ág. hitv. főgimnázium tornatanárává választották, hol állását, természetesen csak az 1904/5. iskolai évvel, tehát szeptember elején foglalja el.

— **Áthelyezés.** A földmivelésügyi miniszter a turóczszentmártoni kir. erdőfelügyelőségnél alkalmazott Kolosy Béla kir. alerdőfelügyelőt a debreczeni kir. erdőfelügyelőseghez áthelyezte.

— **Választások a városnál.** Az ujonnan szervezett gazdasági tanácsosi és a lemondás folytán megüresedett műszaki tiszti állásokat e hó 19-én töltötték be választás utján a városnál. A tisztujitó széken Szikszay Pál alispán elnökölt, kit küldöttség hivott meg a választó gyűlés vezetésére. A bizalmi férfiak megválasztása és a kijelölő bizottság megválasztása után első sorban a gazdasági tanácsosi állás betöltésére került a sor. A kandidáló bizottság ez állásra egyedül Jánószky Endre adópénztárnokot jelölte, akit ennelfogva megválasztott gazdasági tanácsosul az elnöklő alispán kijelentett. A műszaki tiszti állásra négy pályázó közül Adorján János választatott meg. Ezután a megválasztottak letették a hivatali esküt, mire az elnöklő alispán a választó közgyülést zajos éljenzések között berekesztette.

— **Kormánybiztos az érettségin.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a helybeli ág. hitv. evang. főgimnáziumban ez évben tartandó érettségi vizsgálathoz, kormánybiztosul dr. Mikler Károly eperjesi jogakadémiai dékánt nevezte ki.

— **Gyorsvonatok feltételes megállitása Nyirábrány állomáson.** F. évi május hó 18-tól kezdve, a Budapest k. p. u.-ról reggel 7 óra 25 perczkor, illetve Debreczenből délután 12 óra 27 perczkor induló gyorsvonat Nyirábrány állomáson délután 12 óra 58 perczkor, az ellenkező irányban a Debreczenbe d. u. 3 óra 55 perczkor, illetve Budapest k. p. u.-ra este 9 óra 35 perczker érkező gyorsvonat ugyancsak Nyirábrány állomáson d. u. 3 óra 24 perczkor utasok fel- vagy leszállása czéljából feltételesen megáll. Az államvasutak igazgatóságának e gyors intézkedése a vármegye főispánjának előterjesztésére történt.

— **A nyiregyháza—sóstó—dombrádi** keskenyvágányu gőzmotoros vasut végrehajtó bizottsága a mult kedden tartott ülésén megállapitotta a végleges vonat vezetés irányát, Nyiregyháza és Ibrány között. Ibrányon túl azért nem lehetett még megállapitani, mert Nagyhalász község a hozzájárulás kérdésében hozott határozatában azt a feltételt is kikötötte, hogy a vasut a község déli végén vezettessék be a községbe és a főutczán végig vezettessék. Ez a feltétel azonban nagy és indokolatlan kanyart igényelne és a község főutczája nem elég széles mindenütt arra, hogy azon a vasut is elférjen. Ezen feltétel módositása iránt előterjesztést adott be a végrehajtó bizottság a község képviselőtestületéhez. A megállapitott vonalrész a lapunkban már többször ismertetett útvonalon vezet. Vagyis Nyiregyházán a népkert keleti oldala mentén, aztán a Széchenyi uton, Széchenyi-téren, Városház-utczán, Városház-téren, Vármegyeház-téren, és a Kossuth-utczán keresztül a sóstói útra, innen kezdve az ó-szőlő végéig magán az úton, onnan tovább bent az erdőben a kocsiuttal párhuzamosan a csapi vasutvonalig, amelyet átszelve, az államvasuti vonal mentén halad a Sóstó állomásig, honnan a Sóstóra kanyarodik. A Sóstó-fürdőtől egyenes irányban halad a kótaji utra a kótaji határ szögletéhez. Innen kezdve ismét az úton halad Kótajig. Kótaj községben betér a telkek belső végéhez és igy jut a buji utig. A buji uton a Lónyai-féle kis tanyáig halad, ahol északra kanyarodik, mignem áthidalva a Lónyai-csatornát, azzal párhuzamosan halad Bujig. Buj alatt végig haladva Ibrány felé kanyarodik és Ibrány községet derékban szeli át. Az ekként megállapitott vonalrészen kiágazó (szárny) vonalak lesznek Nyiregyházán a dohánybeváltó hivatalba és a közraktárakhoz a Sóstón a szőlőtelepre, Kótajban a Tóth Miklós majorjába és a Bóni-féle szeszgyárba, Bujon a gőzmalomba. Tanyai rakodó mellékvágányok a kótaji uton a Jármy tanyánál Kótaj és Buj között a kis tanyánál, a Menyhért tanyánál és a Telektanyánál. A vasut nyomjelzési (traceirozási) munkálatait Szesztay László mérnök s.erdán reggel megkezdte. Remélhető, hogy ha közigazgatási bejárásnál, vagy az engedélyezési tárgyalásnál előre nem látható akadályok fel nem merülnek, a vasut épitéséhez még ez év őszén hozzáfognak és a vasut a város és a Sóstó között a jövő tavasszal, a többi részeken pedig a jövő nyáron megnyilik.

— **Gyászrovat.** Viskó Lator Gábor posta és távirda tisztv. tartalékos honvéd főhadnagy, a mély fájdalomtól megtört szivvel tudatja, hogy felejthetetlen drága jó felesége bodoki Henter Zsóka életének 24-ik, boldog házasságának 3-ik évében, folyó év május hó 17-én reggel 8 ¼ órakor, hosszu és kinos szenvedés után megszünt élni. A megboldogult földi részei folyó hó 19-én d. u. 5 órakor fognak a Rákóczy-utcza 53-ik számu gyászházból az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kosuth-utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Már te boldog vagy, csókolhatod kis fiunkat és, legyetek őrző angyalaim. Debreczen, 1904. május 17. Áldás és béke emlékezetére!

— **A népiskolák majálisa** a mult kedden ment végbe a Sóstón, pompás jó időben. Régi jó szokás szerint, az összes elemi népiskolák növendékei reggel 8 órakor vonultak ki zeneszoval, dobpergéssel, zászlókkal a Sóstóra, ahol delben közebéd is volt, melyen igen sokan vettek részt. A több ezernyi gyermek sereg az esti órákig mulatott kint a Sóstón.

— **Máv. szállitóhivatal Nyiregyházán.** A debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara legutóbbi közgyülése ismételten foglalkozott e kérdéssel a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége ugyanis ujból kérdést intézett a kamarához, hogy fentartja-e a m. é. közgyülési határozatban foglalt véleményet, miután a nyiregyházi kereskedők és városi hatóság magatartásából az látszik kitünni, hogy a helyi körök a szállitó hivatal felállitását szükségesnek nem tartják. A titkár előadta, hogy ez érdemben tárgyalt Nyiregyháza város kereskedő köreivel és a kamara ott levő kültagjaival s az értekezleten megjelent Nyiregyháza város polgármestere, valamint a szállitással jelenleg foglalkozó helyi czégek képviselete is. Egyértelmüleg abban történt megállapodás, hogy a máv. szállitó-hivatal felállitása Nyiregyháza város kereskedelme érdekében is kivánatos. Azonban tekintettel a város szállitóinak életerdekeire ez a megoldás a nyiregyházi fuvarozó-szállitó üzletek egyikével volna keresztülvihető. A kamara fehtartja m. é. határozatával megállapitott azon véleményt, hogy Nyiregyházán is, mint minden oly városban, a hol kifejlett kereskedelmi áruforgalom van — kivánatos egy vasuti szállitó-hivatal létesitése. Méltányosnak tartja azonban a nyiregyházi kereskedők azon óhaját, hogy ennek a tervnek megvalósitása helyi vállalkozóval történjék.

— **Főgimnáziumunk épitési segélye.** Mint örömmel értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter, az ez évi orsz. költség etésbe 120,000 koronát vett föl a nyiregyházi főgimnázium épitkezési segélyeként. Ez összeggel a főgimnázium tulajdonát képező nagykállói-utczai két telken fogják a főgimnázium épületét, a front meghosszabbitásával kibóviteni. S valószinüleg megvalósul az a régi óhajtás is, hogy az I. és II. osztályok mellé parallel osztályok szerveztessenek.

— **Diák Majális.** A helybeli ág. h. ev. főgimn. ifjusága junius hó 1-én, szerdán a Sóstón tartja meg a Majálist. A messze vidéken hires mulatság rendezésének élén most is Porubszky Pál es dr. Vietórisz József tanárok állanak.

— **A kisvárdai sportegylet** folyó évi junius hó 5-én távlovagló versenyt rendez Kisvárdától Kemecsére. Távolság 30 kilométer. A versenyen csak sportegyleti tag, vagy azok vendégei vehetnek részt. Az egyesület a három első beérkező versenyző részére három díjat tüzött ki, és pedig arany, ezüst és bronzérmet. A verseny feltétele hogy 1 kmtr. legalább is 10 percz alatt teendő meg. A versenyzőket lóháton, kocsin, vagy kerékpáron kisérni meg van engedve. Megfelelő egészségügyi óvintézkedésekről gondoskodva lesz.

— **Szinházi hirek.** A pünkösdi ünnepek alatt négy előadás lesz szinházunkban, kettő közülök premier. Vasárnap délután Herczeg Ferencz 5 felvonásos szinműve a „Dolovai nábob leánya“ kerül szinre félhelyárakkal. A szinmű főbb szerepeit P. Menszáros Margit, Hahnel Aranka, Jeszenszkyné, Palágyi Lajos, Iványi Antal, Pataki Béla, Sebestyén Géza, Krémer Jenő és Virághváty Lajos játszák. Este lesz a premierje Huszka Jenő 3 felvonásos szép zenéjü operettjének az „Aranyvirág“-nak. Az operett először a Királyszinházban került szinre óriasi sikerrel s több mint 100 előadást ért egyfolytában. Az operett két női főszerepét Rózsa Lilly és Krémerné Lili játszák, a férfi szereplők közül hálás szerep jutott a darabban Mezei Andor, Krémer Jenő, Faragó Ödön és Szilágyi Aladárnak. Pompás a 2-ik felvonásban előforduló „Fregoli“ kouplé, melyet Krémer Jenő ad elő.

Hétfőn délután a „Bob herczeg“ kerül szinre félhelyárakkal, a legutóbbi szereposztással. Este lesz a premierje Verő György 3 egy felvonásos népszinművének, melynek a gyüjtő czime „Menyecskék“. A népszinművek külön czimei a következők: I. „A biróné“, II. „Márika elmén“, III. „Menyországban“. A népszinmű főbb szerepeit Sugár Aranka, Krémerné Lili, Püspöky Rózsi, Ebergényiné, Mezey Andor, Krémer Jenő, Pataki Béla, Palágyi Lajos, Sebestyén Géza és Szilágyi Aladár.

Kedden lesz a premierje Gorkij Maxim világhirü szindarabjának az „Éjjeli menedékhely“-nek. A szindarabot Bpesten először a berlini német szinészek játszották nagy hatással és azóta a vidék minden nagyobb szinpadán előadták telt házak mellett. A szindarabban az egész drámai személyzet részt vesz.

Csütörtökön lesz a premierje Barna Izsó pompás 4 felvonásos operettjének a „Casanová“-nak. Az operett először a Népszinházban került szinre óriási sikerrel s állandóan műsoron van. Az operett hármas női főszerepét Rózsa Lilly játsza, kivüle kitünő szerep jutott a darabban Mezei Andor, Püspöky Rózsi, Faragó Ödön, Iványi Antal és Virághváty Lajosnak.

Penteken kerül szinre Jókai Mór 5 felvonásos szinműve az „Aranyember“.

Szombaton lesz a premierje Strausz József szép zenéjü operettjének a „Tavasz“-nak. Az operett volt az elmult debreczeni szezon slágere, állandóan telt házak mellett adták elő. Az operett főbb szerepeit Sugár Aranka, Rózsa Lilly, Krémerné Lili, Havasy Szidi, Mezey Andor, Iványi Antal, Faragó Ödön, Krémer Jenő és Szilágyi Aladár játszák.

Vasárnap két előadás lesz szinházunkban, délután Herczeg Ferencz 4 felvonásos történeti szinműve az „Ocskay brigadéros“ kerül szinre félhelyárakkal. Este Csepreghy Ferencz régi jó népszinműve a „Sárga csikó“ kerül szinre.

— **Körorvosi választás.** Nyirbátorban a napokban töltötték be választás utján a lemondás folytán megüresedett körorvosi állást, megválasztva dr. Szende Emilt, a választás ellen felebbezést adtak be.

— **Nyilvános nyugtázás és köszönet.** A folyó hó 17-én megtartott népiskolai tanulók majálisa alkalmából a róm. kath. szegénysorsu gyermekek ellátására s egyéb költségek fedezésére gyüjtőiven összesen bevétetett 173 kor. 40 filler, mely összeghez hozzájárultak: Petrovics Gyula, Korányi Imre és Okolicsányi Géza 10—10, Megyery Géza és Dr. Bodnár István 6—6, Dr. Jósa András és Dr. Kállay Rudolf 5—5, Dr. Ferlicska Kálmán, Kunfalvy István, Sarvay János, Sütő József és Besenyey István 4—4, Mann József 3, Tóth Pal, Szabó László, Dr. Korányi Endre, Kerekes Pal, Csapkay Jenő, André Gyula, Novák Gyula, Dr. Konthy Gyula, Horváth Gyula, Hoffmann Ferencz, Kovács Istvánné, Kállay András, Járossy Sándor, özv. Krudy Gyuláné, Lázár Kálmán, Schlichter Gyula, Siklóssy Istvánné, Beniczky Miksa, özv. Piringer Jánosné, Marsalkó Lajos, Ruzsonyi Pál, Szeszich Lajos, Majoros Károlyné, özv. Molnár Pálné, Tulátsch István, Dudinszky Gyuláné, Dr. Dohnál, Csázik Peterné, Trak Géza, özv. Szentpétery Lajosné, Büllesbach Péter 2—2, Jurás Lajos, Heider Antal, Tahy Miksa, Papp Sándor, özv. Vidliczkay Józsefné, Major István, Majer Ferencz, Kerekes György, Kovács Ferencz, Izsóf János, Kéry József, Bukna József, Bacsó Béla, Békeffy László, Eötvös Pál, Irján János, Majoros János, Fekete István, Völgyi Miksa, Velenczey László, Marsalkó Gusztáv, Klanik Károly, Bene János, Rátvay János, Geppel Tivadar, Lakner Ödön, László József, Horváth János, özv. Mikecz Jánosné, Liptay é, Csapkay Géza, N. N. 1—1 koronával, N. N., G. L. 60—60 fill. Faragó Jánosné 50 f., N. N., Marsalkó Istvánné, Marsay, Labay Istv. Tolnay Sándor, 40—40 f., Pál János 30 fillerrel. Fogadják a mélyen tisztelt adományozók, nemes szivü jótéteményeikért a tanulók nevében hálas köszönetünket. Nyiregyházán, 1904. május 18-án. Róm. kath. Tanestület.

— **Zene vizsgát** tartott e hó 15-én Epstein Karolin urnő tanitványainak egyrészével, hol meggyőződött a jelenvolt közönség hogy a tanitás alapos és a haladás meglepő.

— **Szabolcsvármegye „Erzsébet“ közkórház** április havi betegforgalmának kimutatása: Márczius hónapról visszamaradt 99 férfi és 95 nő = 194 beteg. Április hónapban ujonnan felvétetett 168 férfi és 140 nő = 308 beteg. Igy április hónapban összesen ápoltatott 267 férfi és 235 nő = 502 beteg. Ezen 502 ápolt beteg közül elbocsáttatott gyógyulva: 122 férfi és 106 nő = 228 egyén; javulva: 41 férfi 29 nő = 70 egyén; gyógyulatlanul távozott: 9 férfi és 5 nő = 14 egyén; meghalt: 5 férfi és 6 nó = 11 egyén. Az összes ápolási fogyaték: 177 férfi és 146 nő vagyis = 323 egyén. A hó végével május hó elsejére ápolás alatt maradt: 90 ferfi és 89 nő vagyis 179 beteg. Az április hónapban felmerült ápolási napok száma 6318 volt.

— **Kegyetlen rablógyilkosság.** Mátészalkáról irják: Irtózatos kegyetlenséggel véghezvitt rablógyilkosság tartja izgatottságban Mátészalka lakosait. Hirschmann Jakab mátészalkai kiskereskedő május 17-én Szatmárra ment a vásárra, itthon hagyván minden aggodalom nélkül családját. 18-án reggel 5 óra tájban a szomszédok a boltban vásárolni akarván, zárva találták az ajtót. Az udvar felől kerülve, Hirschmannét vértocsában találták meggyilkolva, nyakán mély vágással, fején 15—16 ütés nyoma. Mellette sértetlenül kis 2 éves fia, odébb egy kis 14 éves cseléd, kinek koponyáját úgy összetörte a gyilkos, hogy agyveleje kilocsesant. Az asszonynak reggel még volt annyi ereje, hogy a hatóság embereinek elmondhatta valami nehezen a dolgot, de a cseléd teljesen öntudatlan állapotban van. A biróság részéről megjelent Szik Vilmos szolgabiró, Vidra István aljárásbiró, a csendőrség, kik annyit tudtak konstatálni, hogy a rablógyilkos este belopódzott a házba és ugy 12 óra körül követte el szörnyü tettét, Csató dr. és Vida dr. orvosok kezelik a szegény asszonyt, kinek életbentartásában bíznak, de a cseléd állapotát reménytelennek tartják.

— **A gyerek czigarettája.** Uton-utfélen látjuk a csenevész apró gyereket, amint vékonyka ujjai közt czigarettát tart és büszkén füstölve, nagynak érzi magát. Nálunk vajmi keveset törődnek ezzel, noha a gyerek számára a dohány van olyan méreg, mint a felnőttnek az alkohol. Az alkoholellenes liga mintájára most Angliában nikotin-ellenes szövetség alakult s minden erejével gátat akar vetni ennek az egyre hatalmasodó visszaélésnek. Az angol parlament előtt most egy törvényjavaslat fekszik, amely fölött a közel napokban fognak dönteni. Törvényt akarnak hozni arra nézve, hogy a 16 éven alul a gyerekeknek nem szabad dohányozni s a rendőr letartóztathassa azt a nebulót, amelyik dohányozik. A gyereket 10 shiling, vagyis 12 korona büntetéssel lehessen sujtani a tiltott elvezetért; mig azt a kereskedőt, aki 16 éven alul gyermeknek dohányt ad el, egy font sterlinggel büntessék. Amerikában az Egyesült Államokban már régóta van ilyen törvény s ezt szigoruan meg is tartják. Hogy mennyire nem alaptalan ez a szigor, bizonyitja az a statisztika, amelyet most Londonban egy iskolában összeállitottak. Az intézet 500 növendéke közt 20 diákról megállapitották, hogy 10—17 éves korukban dohányoznak. És ezek a diákok csaknem kivétel nélkül emlékezéshiányban, valamint testi gyengeségben szenvednek.

— **Stampay Énekek és Imák könyvének X-ik** kiadása 54 ujdonsággal bővitve jelent meg. Az ifjuság, a nép, a kántorok és a főt. papság legpraktikusabb kézikönyve ez. Olcsóság tekintetében egyedül áll. 256 oldallal, csinos kemény kötésben 30 fillér, diszes vászonban 50 fill. Tizre egy ingyen jár, kotta is ingyen. Kapható a szerzőnél Köbölkúton, Esztergom megyében.